

Vlaams
Parlement

stuk **1223** (2010-2011) – Nr. 2
ingediend op 21 november 2011 (2011-2012)

Voorstel van resolutie

van mevrouw Liesbeth Homans, de heren Bart Martens, Carl Decaluwe, Marc Hendrickx en Robrecht Bothuyne, mevrouw Michèle Hostekint en de heer Dirk de Kort

betreffende het ontwerp van decreet
houdende machtiging tot oprichting van het
privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd
agentschap nv Vlaams Energiebedrijf

Verslag

namens de Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie
uitgebracht door de heer Wim Wienen

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jan Penris.

Vaste leden:

mevrouw Griet Coppé, de heer Carl Decaluwe, mevrouw Veerle Heeren, de heer Veli Yüksel;
de heren Chris Janssens, Jan Penris, Wim Wienen;
de dames Mercedes Van Volcem, Khadija Zamouri;
mevrouw Michèle Hostekint, de heer Bart Martens;
de heer Marc Hendrickx, mevrouw Liesbeth Homans;
mevrouw Patricia De Waele;
mevrouw Mieke Vogels.

Plaatsvervangers:

de heren Robrecht Bothuyne, Tom Dehaene, Dirk de Kort, mevrouw Valerie Taeldeman;
de heer Frank Creyelman, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Christian Verougstraete;
de dames Irina De Knop, Vera Van der Borgh;
mevrouw Else De Wachter, de heer Patrick Janssens;
de heer Bart De Wever, mevrouw Goedele Vermeiren;
de heer Peter Reekmans;
de heer Hermes Sanctorum.

Stukken in het dossier:

1223 (2010-2011) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

Op woensdag 16 november 2011 behandelde de Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie het voorstel van resolutie van mevrouw Homans, de heren Martens, Decaluwe, Hendrickx en Bothuyne, mevrouw Hostekint en de heer de Kort betreffende het ontwerp van decreet houdende machtiging tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap nv Vlaams Energiebedrijf.

I. **BESPREKING**

1. **Toelichting door de eerste indiener**

Over de opdracht van het Vlaams Energiebedrijf zal mevrouw *Liesbeth Homans* niet uitvoerig uitweiden, aangezien de plenaire vergadering het oprichtingsdecreet nog maar op 6 juli heeft goedgekeurd. Toen hebben de meerderheidsfracties een voorstel van resolutie aangekondigd, om tegemoet te komen aan de bezorgdheid van de oppositie over de verdere evolutie van het bedrijf.

Tijdens dat plenaire debat vroegen mevrouw Homans en de heer Martens aan de Vlaamse Regering dat die zo snel mogelijk een samenwerkingsovereenkomst met het op te richten Vlaams Energiebedrijf zou afsluiten. De drie prioritaire taken werden gedefinieerd als volgt:

- het bedrijf moet ten eerste een Vlaamse ESCO worden. Het moet dus de energie-efficiëntie bevorderen van het onroerende patrimonium dat eigendom is van of gelinkt aan de Vlaamse overheid. Ook onderwijs- en verzorgingsinstellingen vallen onder deze categorie. Op termijn levert een ESCO-beleid een aanzienlijke besparing op, en bovendien geeft de overheid daarmee het goede voorbeeld. Door de gerealiseerde besparingen op de energierekening komt op de Vlaamse begroting geld vrij voor andere investeringen;
- ten tweede moet het bedrijf de participaties bundelen die al bestaan via de LRM of PMV;
- ten derde moeten kleine bedrijven worden aangemoedigd en gesteund om hun nieuwe technologie op de markt te brengen, opdat Vlaanderen een vooraanstaande rol kan spelen in innovatieve HE-technologie. Daartoe dient het rollende fonds van 200 miljoen euro. Zo kan men met dat relatief beperkte bedrag een maximaal effect sorteren.

Voorts vraagt het voorstel van resolutie aan de Vlaamse Regering om een meerjarig businessplan op te stellen. Ten slotte moet de regering het parlement op geregelde tijdstippen informeren over de stand van zaken van het Vlaams Energiebedrijf. Dat heeft minister Lieten intussen ook toegezegd.

2. **Bespreking in de commissie**

Mevrouw *Khadija Zamouri* deelt mee dat Open Vld de meerwaarde van een Vlaams Energiebedrijf in vraag blijft stellen. Aangezien het oprichtingsdecreet nu eenmaal is goedgekeurd, vraagt het commissielid een stand van zaken. Wanneer zal het bedrijf operationeel zijn? Is de raad van bestuur al samengesteld? Wanneer krijgt het Vlaams Parlement inzage in het businessplan?

Hoewel hij erkent dat dit belangrijke vragen zijn, vindt commissievoorzitter *Jan Penris* het meer aangewezen om deze vragen aan de minister te stellen als de commissie het onderdeel energie van de Vlaamse begroting bespreekt. De collega's-volksvertegenwoordigers zijn niet ideaal geplaatst om in naam van de regering te antwoorden.

Vlaams Belang was geen tegenstander van het Vlaams Energiebedrijf, vervolgt de heer Penris. Wel had de fractie het moeilijk met het lage ambitieniveau. Daarom heeft ze zich onthouden bij het ontwerp van decreet. Dat zal ze ook doen bij het voorstel van resolutie, daar dit het ambitieniveau niet voldoende opkrikt.

Op dat ambitieniveau wil de heer *Bart Martens* dieper ingaan. 200 miljoen euro is niet echt veel geld in verhouding tot de middelen waarover de grote energiespelers beschikken om marktaandeel te verwerven, te innoveren enzovoort. Vergeleken met de beleidsruimte van de Vlaamse Regering is het daarentegen wel een substantieel gedrag. Het betreft een vijfde tot een kwart van de extra begrotingsruimte die de regering heeft gecreëerd door in de eerste jaren van haar regeerperiode serieus te besparen.

Het oprichtingsdecreet heeft de opdrachten die het bedrijf kan uitoefenen, erg ruim gedefinieerd. Maar gezien de beperkte middelen is er nood aan afbakening van prioriteiten. De eerste daarvan is zoals gezegd de ESCO-functie, waarmee dringend moet worden geredigeerd aan de geldverspilling in de niet-energie-efficiënte gebouwen van de Vlaamse overheid. Een bijkomend argument voor die maatregel is de verwachting dat de energieprijzen in de toekomst zullen blijven stijgen, zoals ook blijkt uit een rapport van het Internationaal Energieagentschap.

De ESCO-functie zal onder meer innovatieve financieringssystemen activeren, zoals departijfinanciering via energieprestatiecertificaten. Derden investeren in de enovatiwerken en worden terugbetaald met de besparing op de energiefactuur. Het Agentschap voor Facilitair Management beschikt op dat vlak niet over voldoende knowhow. Die leemte moet het Vlaams Energiebedrijf invullen. Het kan lessen trekken uit de ervaringen en fouten van Fedesco.

De tweede doelstelling betreft participaties: nieuwe participaties nemen en bestaande bundelen. Bundeling is overigens niet altijd zonder meer mogelijk. Het succes zal onder andere afhangen van de aandelenstructuren van de betrokken bedrijven, en de operatie moet ESR-neutraal blijven. Hoe dan ook is er een groot potentieel, onder andere in de creatie van een platform dat het gigantische aantal decentraal geproduceerde stroompakketjes bundelt. Zo kan de onvoorspelbaarheid en onbalans van deze gecumuleerde productie sterk worden gereduceerd, wat een gunstig kosteneffect sorteert.

Tot slot moeten risicovolle maar tegelijk veelbelovende en innovatieve technieken alle kansen krijgen. Zo toonde gedelegeerd bestuurder Dirk Fransaer van de VITO zich in de hoorzitting bij het oprichtingsdecreet een hartstochtelijk pleitbezorger van geothermie. De klassieke participatiemaatschappijen kunnen dergelijke technieken gezien hun risicogehalte niet vermarkten. Het energiebedrijf kan de leemte opvullen en naast het klassieke 'private equity capital' ook 'venture capital' aantrekken, wat ons een wereldleider kan maken die zijn innovatieve technieken overal exporteert. Volgens de heer Fransaer is het potentieel van geothermie immens en kan het een kwart tot de helft van de Vlaamse stroombehoefte opvangen. Dat laatste lijkt de heer Martens een wat optimistische schatting, maar dat het potentieel erg groot is, zal niemand ontkennen. Als andere voorbeelden vermeldt het lid de organische zonnecellen en de energieopslag via batterijtechnologie. Vlaamse bedrijven zetten daarin de toon op de wereldmarkt. Indien al die technologie voldoende wordt ontwikkeld, zal de kostprijs van de hernieuwbare energie uiteindelijk dalen, waar de consument alleen maar beter van wordt.

Vandaar dat de heer Martens het niet eens kan zijn met de stelling van mevrouw Zamouri dat het Vlaams Energiebedrijf geen meerwaarde zou creëren. Die meerwaarde blijkt ook uit het voorstel van resolutie.

De heer *Hermes Sanctorum* is verbaasd over dit voorstel van resolutie. Al in haar regeerakkoord kondigde de Vlaamse Regering met veel poeha het Vlaams Energiebedrijf aan, maar vervolgens bleef dat erg lang uit. Net voor de zomer lag dan het ontwerp van oprichtingsdecreet voor in het parlement. Dat ontwerp ging alle kanten uit. Met een zeer beperkt

budget wou men zowat alles realiseren. Gelukkig heeft de oppositie zich toen onthouden van verdragingsmanoeuvres, en door haar constructieve opstelling mogelijk gemaakt dat het ontwerp van decreet voor de zomer werd goedgekeurd. Dat bood de Vlaamse Regering de gelegenheid om in de zomer een ontwerp van samenwerkingsovereenkomst op te stellen, dat zou worden voorgelegd in het Vlaams Parlement.

Wat blijkt nu? Er is nog altijd geen samenwerkingsovereenkomst. Wel is er nu een voorstel van resolutie, dat alle argumenten bij het goedgekeurde decreet nog maar eens opsomt. Het voorstel van resolutie roept de Vlaamse Regering opnieuw op om een samenwerkingsovereenkomst op te stellen. Waarom stelt de regering die overeenkomst intussen niet gewoon op? Dan komt er eindelijk duidelijkheid of en wanneer het Vlaams Energiebedrijf wordt opgestart.

De heer *Carl Decaluwe* heeft begrip voor het ongeduld van de oppositie, maar wijst erop dat een aantal gebeurtenissen haar mogelijk ontgaan is. Zo is de vacature voor de leidinggevende ambtenaar intussen gepubliceerd. Het voorstel van resolutie is al op 6 juli geschreven. De samenwerkingsovereenkomst zal er wel degelijk komen. Het is wellicht aangewezen dat de nog aan te stellen CEO de presentatie in het parlement zal bijwonen.

Een aantal zaken hadden misschien vlotter gekund, beaamt het lid, maar het parlement heeft, met inbreng van de oppositie, intussen toch een aantal zaken verfijnd. Die verfijningen staan nu in het voorstel van resolutie.

Mevrouw *Liesbeth Homans* wil de heer *Sanctorum* erop attent maken dat de Vlaamse Regering in de eerste twee jaar na haar aantreden 2 miljard euro heeft bespaard. Een Vlaams regeerakkoord geldt voor vijf jaar. Dat de oprichting van het energiebedrijf al na twee jaar wordt verwezenlijkt, getuigt van degelijk werk. De doelstellingen voor dat bedrijf zijn zeker wel ambitieus.

Mevrouw *Homans* erkent dat de oppositie zich constructief heeft opgesteld. Om haar gerust te stellen heeft de meerderheid het voorstel van resolutie neergelegd, met onder andere de vraag aan de Vlaamse Regering om het Vlaams Parlement op regelmatige tijdstippen te informeren over de stand van zaken, het businessplan en de samenwerkingsovereenkomst. Dergelijke elementen uit het voorstel van resolutie moeten voor de oppositie toch een meerwaarde bevatten?

Met het budgettaire argument van mevrouw *Homans* is de heer *Hermes Sanctorum* het oneens. Vanaf het eerste jaar is 200 miljoen euro ingeschreven in de Vlaamse begroting.

Overigens durft de Vlaamse Regering aan resoluties wel vaker een heel minimalistische uitvoering geven.

Wanneer zal de samenwerkingsovereenkomst af zijn? Wanneer komt ze naar het parlement?

Die laatste vragen zijn eigenlijk voor minister *Lieten* bestemd, antwoordt de heer *Bart Martens*. Voorts betwist het lid dat de 200 miljoen euro al in de begroting voor 2010 stond. Die was pas ingeschreven vanaf 2011, meent hij.

De heer *Martens* herinnert eraan dat de Vlaamse Regering nu eenmaal eerst heeft moeten besparen om vervolgens investeringsruimte te creëren. Andere regeringen hebben het nu heel wat moeilijker. Vlaanderen mag er prat op gaan dat het in deze financieel benarde tijden nog kan investeren. Van dat soort investeringen zal immers de economische groei moeten komen die ons uit de neerwaartse spiraal haalt.

Intussen is de vacature voor de leidinggevende gepubliceerd. Na zijn aanstelling kan deze CEO onder toezicht van de raad van bestuur zijn team samenstellen en ontwerpen van businessplan en van samenwerkingsovereenkomst uitwerken.

Het voorstel van resolutie wil prioriteiten aangeven, dus bepalen waarop het bedrijf zich het eerst moet toeleegen. De indieners gaan ervan uit dat die prioriteiten in de samenwerkingsovereenkomst en het businessplan terug te vinden zullen zijn en hebben een controle-instrument ingebouwd door rapportage in het parlement te vragen.

Ten slotte verzoekt de heer Bart Martens om enig geduld. Het is een goede zaak dat Vlaanderen nog in dergelijke initiatieven wil investeren.

Mevrouw *Khadija Zamouri* is verbaasd dat de vragen die zijzelf en de heer Sanctorum bij dit parlementaire initiatief hebben, alleen door een minister zouden kunnen beantwoord worden.

De heer *Robrecht Bothuyne* stelt dat het voorstel van resolutie meer focus aanbrengt bij het oprichtingsdecreet, dat immers de kritiek kreeg dat het te ruim was geformuleerd. Het lid gaat ervan uit dat deze focus een brede consensus geniet.

Een goedgekeurde resolutie heeft de waarde die het parlement er zelf aan hecht. Vandaar dat meerderheid en oppositie erover moeten waken dat ze wordt opgevolgd.

II. STEMMING

Het voorstel van resolutie van mevrouw Homans, de heren Martens, Decaluwe, Hendrickx en Bothuyne, mevrouw Hostekint en de heer de Kort betreffende het ontwerp van decreet houdende machtiging tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap nv Vlaams Energiebedrijf wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 1 bij 1 onthouding.

Jan PENRIS,
voorzitter

Wim WIENEN,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

CEO	chief executive officer
ESCO	energy service company
ESR	Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen
Fedesco	energiedienstenbedrijf van de federale overheid
HE	hernieuwbare energie
LRM	Limburgse Reconversiemaatschappij
nv	naamloze vennootschap
PMV	ParticipatieMaatschappij Vlaanderen
VITO	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek